

Haftalık Gıda Güvenliği Gündemi

Gıda Güvenliği Derneği / Turkish Food Safety Association
28.175 takipçi

16 Nisan 2026

Sayı: 125

Tarih: 16.04.2026

Hazırlayan: Gıda Güvenliği Derneği

Bu haftadan itibaren bültenimizde yeni bir alan açıyoruz.

Gıda güvenliğine dair küçük bilgiler, dikkat çeken araçlar, geçmişten hikâyeler ve farklı perspektifleri her hafta kısa kısa paylaşacağız.

Gıda Güvenliğinin İlk İnsan Deneyleri

1900'lerin başında, gıdalarda kullanılan kimyasal katkı maddelerinin insan sağlığı üzerindeki etkileri büyük ölçüde bilinmiyordu. Bu belirsizlik ortamında, kimyager Harvey Washington Wiley liderliğinde başlatılan "Hygienic Table Trials", gıda güvenliği tarihinde sıra dışı bir yaklaşımı temsil etti. Basının "Poison Squad" olarak adlandırdığı gönüllü grup, kontrollü koşullar altında boraks ve salisilik asit gibi dönemde yaygın kullanılan katkı maddelerini içeren diyetler tüketti. Amaç, bu bileşiklerin insan sağlığı üzerindeki etkilerini doğrudan gözlemlemekti.

Bu çalışmaların asıl etkisi, elde edilen klinik bulgulardan ziyade kamuoyunda yarattığı farkındalık oldu. Süreç, gıda katkı maddelerinin güvenliğinin bilimsel temelde değerlendirilmesi gerektiği fikrini güçlendirdi ve 1906 tarihli Pure Food and Drug Act'in oluşumuna katkı sağladı.

https://www.sciencehistory.org/stories/magazine/harvey-wileys-fierce-pursuit-of-food-safety/

Trace Map: TraceMap, Avrupa Komisyonu tarafından geliştirilen ve gıda güvenliği ile sahteciliğin tespitini güçlendirmeyi amaçlayan yapay zekâ destekli bir analiz platformudur. Farklı veri kaynaklarını (özellikle RASFF ve TRACES gibi sistemlerden gelen verileri) tek bir yapı altında birleştirerek, tedarik zinciri boyunca oluşabilecek riskleri daha erken ve bağlantılı şekilde analiz etmeye olanak tanır. Platformun en dikkat çekici yönü, karmaşık veri setlerini görselleştirerek potansiyel kontaminasyon, fraud veya salgın sinyallerini bir "ağ yapısı" içinde ortaya koyabilmesidir. Bu sayede gıda güvenliği artık yalnızca tekil olayların incelenmesiyle değil, veriler arasındaki ilişkilerin okunmasıyla ele alınabilmektedir.

Kaynak: https://food.ec.europa.eu/food-safety/acn/tracemap_en

Ülkemizden ve Dünyadan Haberler

🔸 Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Baş Ekonomisti Máximo Torero, Hürmüz Boğazı'ndaki aksaklıkların küresel emtia akışında son yılların en ciddi şoklarından birine yol açtığını açıkladı. Tanker trafiğinde %90'ı aşan düşüş; petrol, doğal gaz ve küresel gübre ticaretinin önemli bölümünü etkileyerek enerji ve gübre maliyetlerinde baskı oluşturuyor. Bu durumun tarımsal üretimi azaltabileceği ve dünya genelinde gıda fiyatlarını artırabileceği belirtiliyor. FAO'ya göre kriz kısa sürede sona erse bile etkilerinin aylarca sürmesi beklenirken, gelişmeler küresel gıda sistemlerinin kritik ticaret koridorlarına ne kadar bağımlı olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

FAO Chief Economist warns of severe global food security risks...

MáximoTorero speaks atUNpressbriefingon implications of Middle East conflict
Newsroom

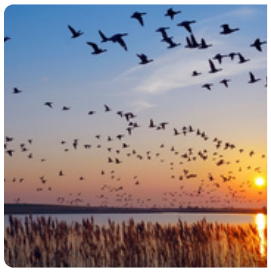
🔸 Avrupa Komisyonu Sağlık ve Gıda Güvenliği Genel Müdürlüğü, "Love it. Hate it. Trust it!" kampanyasıyla AB gıda sistemine yönelik tüketici güvenini güçlendirmeyi hedefliyor. Kampanya; etiketleme ve alerjen bilgisi, ambalaj güvenliği, izlenebilirlik, ithalat kontrolleri ve hijyen gibi temel başlıklara odaklanıyor. Amaç, tüketicilere gıda güvenliği süreçleri hakkında daha fazla farkındalık kazandırmak ve AB'deki koruma mekanizmalarının görünürlüğünü artırmak. Bu adım, şeffaflık ve güven odaklı iletişim stratejisinin önemli bir parçası olarak öne çıkıyor.

Campaign-2026

EUCommissionFoodSafety campaign 2026

Food Safety

🔸 Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi(EFSA), Avrupa Hastalık Önleme ve Kontrol Merkezi(ECDC) ve AB Referans Laboratuvarı'nın(EURL) son izleme raporuna göre, Avrupa'da yüksek patojenik kuş gribi (HPAI) vakaları sonbahar-kış zirvesinin ardından düşüş eğilimine girdi. 29 Kasım 2025–27 Şubat 2026 döneminde, 32 Avrupa ülkesinde evcil kuşlarda 406, yabani kuşlarda ise 2.108 salgın bildirildi. Evcil kanatlılardaki vaka sayısı son iki yıl ile benzer seviyede kalırken, yabani kuşlardaki tespitler geçen yıla göre üç kat, iki yıl öncesine göre ise yaklaşık beş kat arttı. Yetkililer, genel halk için riskin düşük kalmaya devam ettiğini belirtirken, Aralık ayından bu yana düşüşün mevsimsel beklentilerle uyumlu olduğunu vurguluyor.

Avian influenza: detections in birds decline across the EU

Detections of highlypathogenicavian influenza (HPAI) in birds in Europe have started to decline following the seasonal peak in late autumn and earl...
European Food Safety Authority

🔸 Avrupa Kimyasallar Ajansı, REACH Tüzüğü (EC) No 1907/2006 kapsamında PFAS kısıtlamalarına ilişkin Sosyo-Ekonomik Analiz Komitesi'nin (SEAC) taslak görüşü için iki aylık istişare süreci başlattı. Taslak görüş ve Risk Değerlendirme Komitesi'nin (RAC) nihai değerlendirmesi, belirli süreli istisnalar dışında PFAS'ların üretimi, piyasaya arzı ve kullanımına AB genelinde kısıtlama getirilmesini destekliyor. Bilimsel komiteler ayrıca, olası kısıtlamaların emisyonları en aza indirecek etkili kontrol önlemleriyle desteklenmesi gerektiğini vurguluyor. Süreç, sanayi ve paydaşlar açısından kritik bir düzenleyici dönüm noktası olarak değerlendiriliyor.

https://echa.europa.eu/-/echa-supports-pfas-restriction-with-targeted-derogations

🔸 Birleşik Krallık Hükümeti, 2026–2029 Dolandırıcılık Stratejisi'ni yayımlayarak işletmelere yönelik artan tehditlere karşı yeni önlemler açıkladı. 2024 verilerine göre, Birleşik Krallık'taki orta ve büyük ölçekli işletmelerin dörtte biri dolandırıcılık vakalarıyla karşılaştı; gıda sektörü de siber saldırılar, yetkisiz ödeme dolandırıcılığı ve sahte ticari belgelerle yapılan kargo hırsızlığı gibi risklerden etkilendi. Yeni strateji; yatırımın artırılması, kamu-özel sektör iş birliğinin güçlendirilmesi, sektöre özel müdahaleler, raporlama sistemlerinin iyileştirilmesi, mağdur desteği ve adalet mekanizmalarının güçlendirilmesini kapsıyor. Amaç, işletmelerin giderek karmaşıklaşan dolandırıcılık yöntemlerine karşı daha dirençli hale gelmesi.

CP 1523 – Fraud Strategy 2026-2029 Disrupting crime, supporting economic resilience and delivering justice

FRAUDSTRATEGY 2026-2029 Disruptingcrime,supporting economicresilienceand delivering justice March 2026 CP 1523 Home Office Fraud Str...
assets.publishing.ser vice.gov.uk

🔸 Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Baş Ekonomisti Máximo Torero, Hürmüz Boğazı'ndaki aksaklıkların küresel emtia akışında son yılların en ciddi şoklarından birine yol açtığını açıkladı. Tanker trafiğinde %90'ı aşan düşüş; petrol, doğal gaz ve küresel gübre ticaretinin önemli bölümünü etkileyerek enerji ve gübre maliyetlerinde baskı oluşturuyor. Bu durumun tarımsal üretimi azaltabileceği ve dünya genelinde gıda fiyatlarını artırabileceği belirtiliyor. FAO'ya göre kriz kısa sürede sona erse bile etkilerinin aylarca sürmesi beklenirken, gelişmeler küresel gıda

sistemlerinin kritik ticaret koridorlarına ne kadar bağımlı olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

FAO Chief Economist warns of severe global food security risks...

MáximoTorero speaks atUNpressbriefingon implications of Middle East conflict
Newsroom

🔸 Avrupa Komisyonu, EU Regulation 2025/40 kapsamında bir Rehber Doküman ve Sıkça Sorulan Sorular (SSS) yayımladı. Rehber doküman, tüzük hükümlerinde değişiklik yapmaksızın yorum gerektiren alanlara açıklık getirirken, SSS dokümanı ise üye devletler ve sektör paydaşlarından gelen sorulara uygulamaya dönük yanıtlar sunuyor. Yayımlanan bu dokümanlar, PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation")'nin sahadaki uygulanabilirliğini artırmayı ve düzenlemeye ilişkin belirsizlikleri azaltmayı hedefliyor.

Press corner

Highlights,pressreleases and speeches

European Commission - European Commission

🔸 Tarım ve Orman Bakanlığı, gıda ile temas eden malzemelere yönelik iki önemli tebliğ taslağını kamuoyu görüşüne açtı. Taslaklardan ilki, bisfenol A (BPA), diğer tehlikeli bisfenoller ve türevlerinin kullanımına kısıtlama getirmeyi hedeflerken; ikinci taslak, Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Plastik Madde ve Malzemeler Tebliği (2019/44) üzerinde değişiklikler öngörüyor. Düzenlemeler, gıda temas malzemelerinde kimyasal güvenliğin artırılması ve AB mevzuatıyla uyumun güçlendirilmesi açısından kritik bir adım olarak değerlendiriliyor.

Mevzuat Taslağı - TGK Gıda ile Temas Eden ...

İnsansağlığı üzerine olumsuzetkilerinedeniyle Bisfenol A (BPA),diğer tehlikeli bisfenoller ve bisfenol türevlerinin belirli gıda ile temas eden madde ve malzemelerde kullanımının kısıtlanması amacıyla "Türk Gıda Kodeksi Gıda ile Temas Eden Belirli...
tarimorman.gov.tr

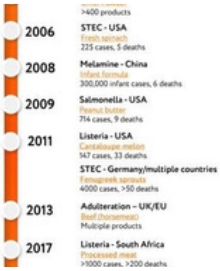
🔸 ABD Tarım Bakanlığı, yürürlükteki rehberlik belgelerine erişimi kolaylaştırmak amacıyla yeni bir Rehberlik Portalı oluşturduğunu duyurdu. Portal, USDA ve bağlı kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanları içeren aranabilir ve indekslenmiş bir veri tabanı olarak tasarlandı. Platformda yer alan rehberlik belgelerinin, açıkça yasal yetki verilmedikçe veya sözleşmelere dahil edilmedikçe bağlayıcı olmadığı vurgulandı.

Guidance Documents

Welcome to theUSDA Guidance Portal. This web portal is a searchable, indexed database that contains guidance documents issued by USDA and its agencies that are in effect today. The guidance documents contained herein lack the force and...
usda.gov

🔸 1990'larda artan denetim yüküne yanıt olarak geliştirilen küresel standartlar, bugün gıda güvenliği yönetiminde temel araçlardan biri haline geldi. Üçüncü taraf sertifikalı denetim şemaları, küresel tedarik zinciri

boyunca ürün güvenliğinin sağlanmasında kritik bir rol üstleniyor. Son 30 yılda sistemler, değişen tedarik yapıları ve yeni ortaya çıkan risklere uyum sağlayacak şekilde önemli bir evrim geçirdi. British Retail Consortium tarafından yayımlanan son makale ise bu dönüşümü ele alarak, ürün güvenliği yönetiminin değişen risklere nasıl adapte olduğunu kapsamlı şekilde değerlendiriyor.

SPOTLIGHT ARTICLE: 30 years of product safety assurance

Thirtyyears ago, theBritish Retail Consortium established global standard to respond to the increased audit burden created by the proliferation ...
brcgs.com

🔸 Sırbistan Tarım, Ormancılık ve Su Yönetimi Bakanlığı, Gıda Güvenliği Kanunu Tasarısı'nı kamuoyu görüşüne açtı. Tasarı, gıda güvenliği gereklilikleri ile gıda işletmecilerinin sorumluluklarını kapsamlı şekilde yeniden düzenlemeyi amaçlıyor. Düzenleme kapsamında erken uyarı sistemi, acil durum önlemleri, kriz yönetimi, hijyen ve gıda kalite gereklilikleri gibi kritik başlıklar ele alınıyor. Bakanlık, tasarıya ilişkin sunum ve kamuoyu istişare sürecini yuvarlak masa toplantılarıyla yürütecek.

ОБАВЕШТЕЊЕ О СПРОВОЂЕЊУ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ О НАЦРТУ...

Министарство пољопривреде,шумарства и водопривреде обавештава јавност да је Закључком Владе, 05 Број: 011-1781/2026 од 26....
Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

https://minpolj.gov.rs/обавештење-о-спровођењу-јавне-распра-6/

Derneğimizden Haberler

🚀 Bilimsel Makale Yarışması

Gıda Güvenliği Derneği olarak, gıda güvenliği alanında çalışmalar yapan genç araştırmacıları "Bilimsel Makale Yarışması"na davet ediyoruz! Yarışma ile ilgili ayrıntılı bilgi ve başvuruya https://lnkd.in/dXAptQWv linkinden ulaşabilirsiniz.

Gıda Güvenliği Derneği olarak, gıda güvenliği alanında çalışmalar yapa...

GıdaGüvenliğiDerneğiolarak, gıda güvenliği alanında çalışmalar yapan genç araştırmacıları "Bilimsel Makale Yarışması"na davet ediyoruz! Yarış...
LinkedIn

🚀 Gıda Ambalajlarında Uygunluk Değerlendirmesi (DoC) Eğitimi

Gıda ile temas eden ambalajlarda Declaration of Compliance (DoC) artık sadece bir doküman değil,risk yönetiminin en kritik parçalarından biri.

Gıda ile temas eden ambalajlarda Declaration of Compliance (DoC)...

Gıda iletemaseden ambalajlarda Declaration of Compliance (DoC) artık sadece bir doküman değil, risk yönetiminin en kritik parçalarından biri. Peki...
LinkedIn

🚀 9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi

9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi, küresel ölçekte en kritik konulardan biri olan gıda güvenliğini ele almak üzere; alanında önde gelen uzmanları, akademisyenleri ve sektör profesyonellerini bir araya getiriyor.

#gıdagüvenliği #uluslararasıkongre #foodsafety #internationalcongres...

İstanbul,
📢 Bu tarihikaydedin! 🗓️ 5–6Kasım 2026 📍
Türkiye 9. Uluslararası Gıda Güvenliği Kongresi, küresel ölçekte en kritik konulardan biri olan gıda...
LinkedIn

Yaklaşan Egitimler

Nisan 2026 - Gıda ile Temas Eden Madde ve Malzemeler Eğitimi

2026 - Gıda Güvenliği Sektöründe Yapay Zeka Uygulamaları

2026 - Gıda Mevzuatı Eğitimi

2026 - Gıda İşletmelerinde Olası Risk Farkındalığı ve Riskleri Değerlendirme Eğitimi

2026 - Gıda Sektöründe Güvenli Haşere Yönetimi

2026 - Gıda İşletmelerinde Hijyenik Tasarım ve GFSI Standartları Gereklilikleri

2026 - Gıda Güvenliği Kültürü ve İletişim

📢 Bizi Sosyal Medyada Takip Edin

Gıda güvenliğiyle ilgili güncel gelişmeler, bilimsel içerikler ve daha fazlası için sosyal medya hesaplarımızı takip edin:

- Instagram: https://www.instagram.com/gidaguvenligitr/?hl=tr
- X: https://x.com/gidaguvenligitr
- LinkedIn: https://www.linkedin.com/company/gida-guvenligi-dernegi/
- Facebook: https://www.facebook.com/gidaguvenligidernegi
- YouTube: https://www.youtube.com/user/GidaGuvenligiDernegi